

ת"פ 20991/09/13 - מדינת ישראל נגד דוד כהן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20991-09-13 מדינת ישראל נ' כהן

בפני	כב' השופטת הדסה נאור
מאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אביב בר אור
נגד	
נאשמים	דוד כהן ע"י ב"כ עו"ד שי רודה

החלטה

- נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת סמים מסוכנים מסוג קנביס, במשקל כולל של כ- 25 גר' נטו שלא לצריכה עצמית, במקומות שונים בדירת מגוריו ועבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה, ברכבו.
 - עם פתיחת ההליך העלה ב"כ הנאשם טענה לפיה החיפוש שבוצע, במהלכו נתפסו הפריטים שבהחזקתם הוא מואשם, בוצע שלא כדין, משום שנערך יום לאחר שפג תוקפו של צו החיפוש. על פי טענתו, צו החיפוש, שתוקפו ל-30 יום, ניתן בתאריך 23.03.12 ואילו החיפוש נערך בתאריך 24.04.12, היינו ביום ה-31 מיום הוצאת הצו.
 - המאשימה לא חלקה על העובדות, אך טענה כי בהתאם להוראת סעיף 10(א) לחוק הפרשנות, תשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הפרשנות**"), יום הוצאת הצו אינו נלקח בחשבון מניין הימים ולפיכך החיפוש נערך כדין בתוך התקופה הקצובה בצו - ביום ה-30 להוצאתו.
 - שלוש הוראות הקבועות בחוק הפרשנות צריכות לעניין.
- האחת** - בסעיף 1 לחוק הפרשנות שזו לשונה: "**חוק זה יחול לגבי כל חיקוק והוראת מינהל, אף אם ניתנה לפני תחילתו, אם אין הוראה אחרת לעניין הנדון ואם אין בעניין הנדון או בהקשרו דבר שאינו מתיישב עם חוק זה**...";
- השנייה** - בסעיף 3 לחוק הפרשנות בגדרו הוגדרה משמעות המילה "יום" באופן הבא: "**תקופה מחצות הלילה עד חצות הלילה שלאחריו**".

השלישית - בסעיף 10(א) לחוק הפרשנות, שכותרת השוליים שלה היא "תקופות", נקבע כי "מקום שנקבעה תקופה קצובה במספר ימים או שבועות מיום פלוני, אותו יום לא יבוא במנין".

משמעות שילובן של הוראות חוק אלה, לעניינינו, היא כי בהעדר הוראה אחרת בעניין הנדון, תחול הוראת סעיף 10(א) לחוק הפרשנות ויום מתן צו החיפוש, כמשמעות המילה "יום" בסעיף 3 לחוק הפרשנות, לא יבוא במנין הימים.

מכאן נובע לכאורה שצו החיפוש היה בתוקף במועד ביצוע החיפוש, החיפוש בוצע כדין והחפצים שנתפסו - בהם הסמים והסכין - יכולים לשמש כראייה במשפט נגד הנאשם.

5. השאלה היא, אפוא, האם יש בנמצא הוראה אחרת, הסותרת את הוראת סעיף 10(א) לחוק הפרשנות ומוציאה מתחולתה את מניין הימים על פי צו החיפוש.

ב"כ הנאשם לא הצליח להצביע על הוראה כזו, אך טען, בהגיונו הבריא, שפרשנות ההוראה המצויה בגוף צו החיפוש, על פי עמדת המאשימה, לפיה **"תוקפו של צו זה הוא למשך 30 יום מיום הוצאתו"**, מבלי לקחת בחשבון את יום הוצאת הצו, משמעה שביצוע חיפוש ביום הוצאת הצו אינו חוקי, שכן הצו נכנס לתוקפו רק למחרת יום הוצאתו וביום הוצאתו הוא עדיין אינו בתוקף.

תשובה לטענה זו והפרכתה ניתן למצוא בנימוקי היועץ המשפטי לממשלה להנחיה מס' 4.300 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, מתאריך 19 בדצמבר 2002 (להלן: **"ההנחיה"**) בה החריג היועץ המשפטי לממשלה את מניין "ימי המעצר" הנקובים בימים, מהוראות סעיפים 3 ו-10(א) לחוק הפרשנות וקבע כי **"מקום ששופט מחליט על מעצרו של אדם למספר ימים מסוים, מכוח סעיף 17 לחוק המעצרים, יש לומר כי מדובר במספר יממות (כלומר, תקופות של עשרים וארבע שעות כל אחת) המתחילות בשעת ההחלטה של השופט"**, במובחן מהגדרת המונח "יום" בפקודת הפרשנות.

בנימוקיו מסביר היועץ המשפטי לממשלה כי סעיפים 3 ו-10(א) לחוק הפרשנות מובילים, "לפי פשוטו של מקרא" לתוצאה "שאם שופט החליט בצהרי היום על מעצרו של אדם לשבעה ימים, יתחיל המניין של תקופה זאת רק בחצות הלילה שלאחר ההחלטה ובהתאם לכך ישב אותו אדם במעצר, מרגע מתן החלטת המעצר תקופה של שבעה וחצי ימים", שכן לא יעלה על הדעת שמעצרו יחל ררק לאחר חצות של יום מתן הצו.

פרשנות זו של המצב הקיים, על פי האמור בסעיפים 3 ו-10(א) לחוק הפרשנות, מובילה למעשה למסקנה שתוקפו של צו החיפוש הוא 30 וחצי יום לערך, מרגע הוצאת צו החיפוש ביום מסוים, באופן שגם בשעות שבין שעת הוצאת צו החיפוש ועד לחצות הלילה של אותו יום הצו בתוקף והוא ניתן לביצוע כדין.

רוצה לומר, כפי שתקופת המעצר מתחילה מרגע מתן ההחלטה על מעצרו של אדם כך גם תוקפו של צו החיפוש מרגע הוצאתו, מבלי לפגוע בהוראות הקבועות בחוק הפרשנות לגבי חישוב מניין הימים, תחולתו

של הצו ומשכו.

6. היועץ המשפטי לממשלה מנמק, בגוף ההנחיה, מדוע בחר לקבוע הוראה אחרת לעניין חישוב ימי המעצר ומדוע התוצאה לפיה עשוי נאשם לשבת במעצר תקופה העולה על ימי המעצר הנקובים בהחלטת בית המשפט על הארכת מעצרו, על פי הוראות חוק הפרשנות, אינה סבירה, ואלה עיקרי נימוקיו:

"ראשית, מדובר בשלילת חירותו של אדם, שהיא זכות חוקתית המוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. לפיכך ועל פי המדיניות הפרשנית המקובלת, יש לפרש את הדין, כך שהפגיעה בחירות תהיה מצומצמת ככל שניתן בנסיבות העניין.

שנית, על פי פירוש זה עשוי אדם להימצא במעצר תקופה העולה במידת מה על שלושים ימים, בלי צורך בבקשה מאת היועץ המשפטי לממשלה, בניגוד לאמור בסעיף 17(ב) לחוק המעצרים.

שלישית, אם המעצר על פי החלטת השופט יתחיל רק מחצות הלילה שלאחר ההחלטה, ייוצר בדרך כלל פער זמן בין סיום התקופה של המעצר שלפני הבאה בפני שופט, המוגבל בנסיבות רגילות לעשרים וארבע שעות, לבין תחילת המעצר שלאחר הבאה בפני שופט. רציפות המעצר תיפגע ואף זו תוצאה בלתי סבירה.

רביעית, סיום תקופת המעצר בחצות הלילה יש בו כדי לגרום קשיים מרובים, בעיקר לעציר עצמו.

ולבסוף, סביר להניח כי שופט שהחליט על מעצר לשבעה ימים, לדוגמא, התכוון לשבעה ימים מלאים (כלומר, יממות), מן השעה שבה החליט להתיר המשך החזקתו של העציר במעצר, ולא לשחררו.

עוד מוסיף היועץ המשפטי לממשלה ומציין כי **"סעיף 10(א) לחוק הפרשנות מדבר על מקום שנקבעה בו תקופה קצובה במספר ימים "מיום פלוני" ואילו בהחלטת שופט על מעצר, יש לפרש ולומר כי ההחלטה מתכוונת להתיר את המשך המעצר "משעה פלונית", כלומר משעת ההחלטה של השופט למשך מספר ימים כפי שנקבע בהחלטה"**.

בבש"פ 3966/08, סגל ואח' נגד מ"י, דן כב' השופט א' רובינשטיין, בשאלת מועד סיום מעצרו של העוררים ונדרש גם להנחיה האמורה.

בהחלטתו בחר כב' השופט רובינשטיין להפנות לבג"צ 184/66 **ביטון נ' שירות בתי הסוהר** פ"ד כ(3) 283 שם נאמר (מפי השופטים ברנזון, כהן ועציוני) כי:

"כשהמדובר הוא בעניינים פלייט ובחופש אדם, דין הוא כי מקצתו של יום כיומא דמיא, כך

נוהגים בתי המשפט באנגליה ובישראל מימים ימימה... מקום שאותו היום גופא הוא בעת ובעונה אחת גם יום של מאסר וגם יום של שחרור, רואים אותו, מבחינת זכויותיו של אסיר, כיום מאסר".

וחיווה דעתו כי "הפרשנות שאליה כדאי לחתור לעתיד לבוא היא "פרשנות היממות", במיוחד נוכח המצב הלא בריא של קביעת סיומו של מעצר בחצות הלילה, על כל אי הנוחות המשתמעת".

עם זאת, בנסיבות העניין שם, בחר להשאיר נושא זה בצריך עיון עד שיובא לעת מצוא בפני הרכב.

7. לא מצאתי ולא הונחה לפניי על ידי מי מהצדדים הנחיה דומה לזו, בה החריג היועץ המשפטי לממשלה, את תקופת צו החיפוש הקצובה בימים, מהוראת סעיפים 3 ו-10(א) לחוק הפרשנות.

מכלל לאו אתה שומע הן, קרי: בהעדר הנחיה דומה להוצאת תחולת מנינים של התקופות הנקובות בימים בצווי החיפוש מהוראות סעיפים 3 ו-10(א) לחוק הפרשנות משתמעת המסקנה שהוראות אלה חלות על דרך פרשנותם של התקופות המנויות בצווי החיפוש.

הרציונל שעמד מאחורי החלטת היועץ המשפטי לממשלה בהנחיה זו לעניין אופן חישובם ומנינים של ימי המעצר נעוץ בעיקרו בפגיעה בחירותו של אדם - באופן המצדיק לפרש את הדין כך שהפגיעה בחירותו תהיה מצומצמת ככל שניתן - רציונל שאינו עומד כשבצווי חיפוש עסקינן.

רציונל זה בא לידי ביטוי כבר בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים") בו קצב המחוקק את ימי המעצר המכסימליים, והגביל את הארכתם מעת לעת בפיקוח בית המשפט והיועץ המשפטי לממשלה, על פי הצורך.

הוראה דומה, להוראות הנקובות בחוק המעצרים, המגביל את תוקפו של צו החיפוש לתקופה מסוימת לא מצויה בפרק שלישי - חיפוש, בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

המחוקק למעשה לא סבר שיש להגביל את תוקפו של צו החיפוש, בהעדר אותו רציונל של פגיעה בזכות חוקתית המוגנת בחוק יסוד והגבלת תוקפו של צו החיפוש הינה, אפוא, הוראה שיפוטית, שאינה נובעת מהוראה שבדין.

יתרה מכך, הדרך בה הורה היועץ המשפטי לממשלה לפרש את החלטות בית המשפט להאריך את תקופת המעצר בימים קצובים, לפיה "ההחלטה מתכוונת להתיר את המשך המעצר "משעה פלונית", כלומר משעת ההחלטה של השופט" מוציאה מניה וביה את ההחלטות על המשך מעצרו של חשוד/נאשם בימים קצובים מתחולת סעיף 3 לחוק הפרשנות הדין בפירוש המילה "יום", במשמע: יום המעצר ולא בפירוש המונח "משעה פלונית".

בעניינו לא ניתן לפרש כך את האמור בצו החיפוש שכן נאמר בו באופן מפורש ש"תוקפו של צו זה הוא למשך 30 ימים מיום הוצאתו" - מ"יום" ולא מ"שעה".

8. לסיכום, בענייננו חל סעיף 10(א) לחוק הפרשנות, ושלא כבסוגיית המעצר, לא חלה הוראה אחרת לעניין הנדון ולא ניתן לקבוע כי יש בעניין הנדון או בהקשרו דבר שאינו מתיישב עם הוראת סעיף 10(א) לחוק הפרשנות.

לפיכך הריני דוחה את טענתו של ב"כ הנאשם וקובעת שהחיפוש היה בתוקף בתאריך שבו בוצע. היום שבו ניתן הצו איננו בא במניין הימים ולפיכך טרם חלף מניין 30 הימים, שנקבע בצו, במועד ביצוע החיפוש.

9. בדיון הקבוע לתאריך 4.11.14 ימסור הנאשם את תגובתו לכתב האישום.

10. המזכירות תעביר עותק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ז תשרי תשע"ה, 21 אוקטובר 2014, בהעדר הצדדים.